

VÄSTERNORRLANDS MUSEUM

Arkeologisk utredning år 2022 inom Kungsnäs 1:67, Selånger socken

L2023:161, L2023:162, Kungsnäs 1:67, Selånger socken, Sundsvalls
kommun, Medelpad, Västernorrland

Rapport 2023:1
Anton Uvelius

Figur 1. Länskarta med alla socknar och utredningsområdets läge i länet.

Arkeologisk utredning år 2022 inom Kungsnäs 1:67, Selånger socken

Rapport nr: 2023:1 Västernorrlands museum

Framsidesbild: Ingång till jordkällare

Västernorrlands museum

Murbergsvägen 31

871 50 Härnösand

www.vnmuseum.se

ISSN 2000-0111

© 2023 Västernorrlands museum, Härnösand.

Upphovsrätt, om inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	4
Bakgrund.....	5
Syfte.....	5
Metod	6
Natur- och fornlämningsmiljö	7
Tidigare undersökningar.....	7
Redovisning av arbetet.....	9
Anläggningar	11
Fynden	13
Keramik.....	13
Glas	14
Sten	14
Metall	15
Ben	15
Lera	15
Historiska kartor	16
Tolkning och rekommendation.....	20
Tekniska och administrativa uppgifter	21
Arkivhandlingar.....	21
Referenser	22
Bilaga 1. Anläggningstabell.....	23
Bilaga 2. Fyndlista	24
Bilaga 3. Schaktbeskrivningar.....	26
Bilaga 4. Fotolista.....	27

Sammanfattning

Med anledning av en eventuell avstyckning av Kungsnäs 1:67 och planerad byggnation har Västernorrlands museum genomfört en arkeologisk utredning på uppdrag av Länsstyrelsen Västernorrland. Den norra delen av tomten är planerad för avstyckning, med en area på 1 472 m². Inom området finns Kungsnäs by utmarkerad på 1700-talets historiska kartor och äldre skrifter nämner att en kungsgård ska ha funnits i byn.

Sammanlagt togs fyra schakt upp. I ett av schakten påträffades botten av ett spismursröse samt en grop med sentida skrot. Spismursröset innehöll enstaka fynd av 16–1700-talskeramik, järnföremål och glas. Anläggningen dokumenterades. I schakt 3 och 4 förekom ett kulturpåverkat lager som innehöll 16–1700-talskeramik, järnföremål, kritpipsfragment och glas. Inga övriga fynd eller anläggningar framkom i de andra schakten.

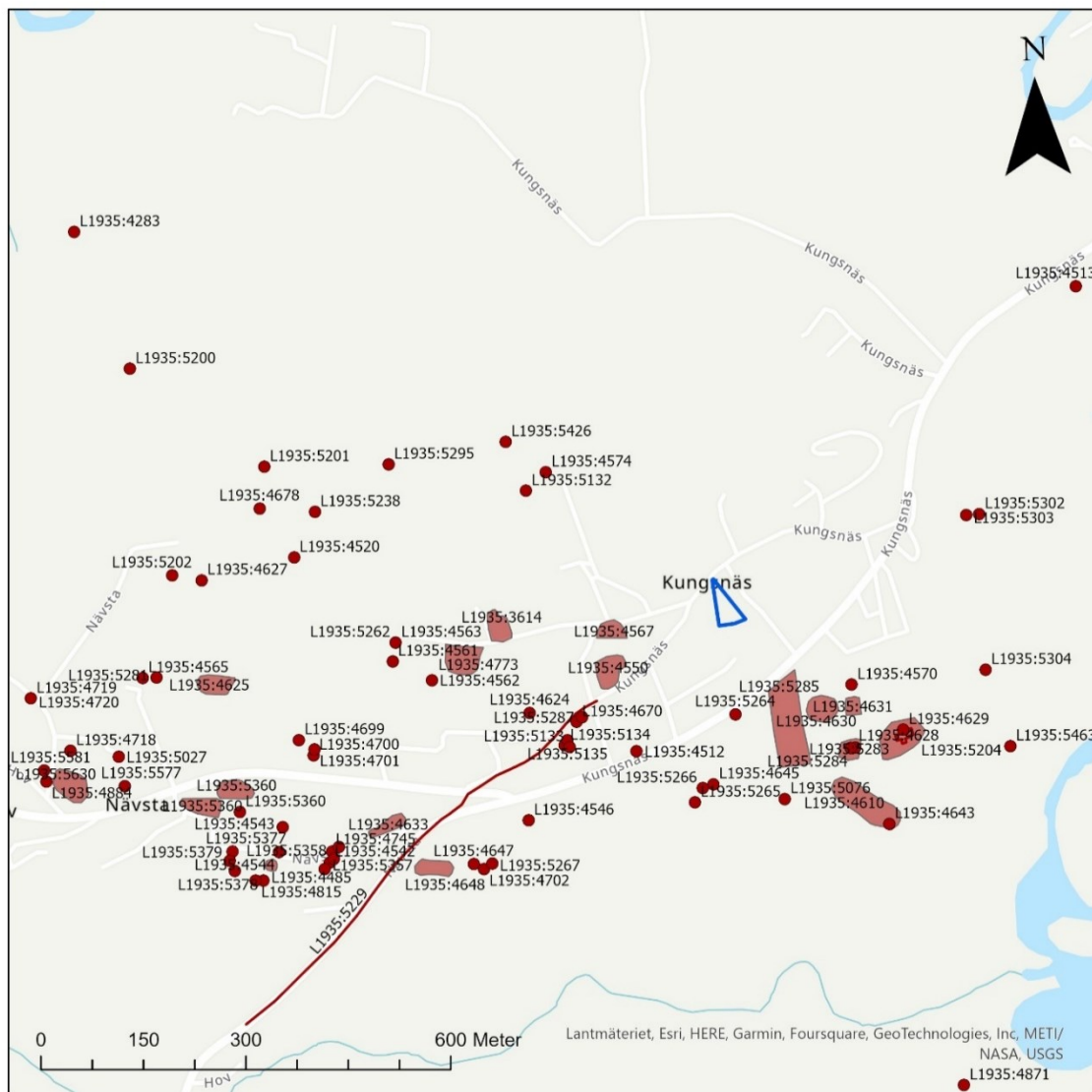
Bakgrund

Med anledning av en eventuell avstyckning av Kungsnäs 1:67 och planerad byggnation har Västernorrlands museum genomfört en arkeologisk utredning på uppdrag av Länsstyrelsen Västernorrland. Den norra delen av tomten är planerad för avstyckning, på en area av 1 472 m². Inom området finns Kungsnäs by utmarkerad på 1700-talets historiska kartor och äldre skrifter nämner att en kungsgård ska ha funnits i byn.

Syfte

Syftet med den arkeologiska utredningen var att fastställa om några hittills okända fornlämningar skulle beröras av det planerade byggnadsarbetet.

Resultatet av utredningen utgör underlag för Länsstyrelsens beslut om fortsatt exploatering i området. Undersökningens målgrupper är markägaren och Länsstyrelsen Västernorrland.

Figur 2. Översiktsbild av utredningsområdet (blåmarkerat) och närliggande lämningar från Fornsök (rödmarkerat).

Metod

Utredningen utfördes med hjälp av grävmaskin som drog sökschakt med jämna mellanrum. I samband med schaktningen, efter att det översta ytskiktet torvats av, söktes ytan av med metalldetektor för att påvisa eventuella metallföremål. De påträffade anläggningarna och lagren mättes in med RTK-GPS och rensades fram ytterligare med skårslev, skyfflar och fyllhammare. Schakten beskrevs och mättes in med RTK-GPS.

Figur 3. Schakt 1 med spismursröset och gropan med sentida skrot till vänster. Foto från väst.

Natur- och fornlämningsmiljö

Utredningsområdet är beläget i Kungsnäs i Selånger socken inom norra delen av en tomt och består huvudsakligen av en gräsmatta med enstaka buskar intill grannens byggnader. I södra delen av tomten finns ett mindre område med större träd och en avlång kulle med en jordkällare i. Den planerade gränsen för tomten går fram till en konstgjord terrassering, troligen gjord för en planare gräsyta för bostadshuset i norr (se figur 6). Området är beläget cirka 39–42 m.ö.h. i Selångersdalen och sluttar svagt ned mot sydöst. Tomten ligger cirka 300 meter nordväst om den medeltida kyrkan (L1935:5204) och cirka 800 meter åt nordväst ligger Selångersfjärden. Jordarten kring utredningsområdet utgörs huvudsakligen av morän.

Inom närområdet finns ett stort antal förhistoriska gravar och gravfält som huvudsakligen förekommer söder och väster om utredningsområdet, men väldigt få boplatssindikationer och aktivitetssytor har påträffats. Söder om utredningsområdet finns den medeltida kyrkan som även förvarade ett av Hälsingelagens tre exemplar. Cirka 100 meter sydöst om kyrkan har även medeltida bebyggelse lämningar (L1935:5463) påträffats och området kallas för Sankt Olofs hamn (Grundberg 2006:44–51). Namnet ska enligt sägen komma från att Olav Haraldsson landstigit vid Selånger på sin väg mot Trondheim och slaget vid Stiklestad 1030. Från Sankt Olofs hamn ska även den äldre pilgrimsleden, den så kallade ”Nidarosleden” (St Olofsleden) ha börjat (Grundberg 2006:44). I Kungsnäs (tidigare även känt som Kungsgården) anlades även en av länets tre kungsgårdar (Jansson 1994).

Tidigare undersökningar

Inom närområdet har flera tidigare undersökningar gjorts från 1964 fram till 2022. 1964 ska en gravhög som kallades för ”Tingshögen” (L1935:4360) ha blivit undersökt (Bergvall 1982). 1982 undersöktes två gravhögar (L1935:4628 och L1935:5284) då kyrkogården skulle utvidgas och det gjordes en mindre besiktning i anslutning till området där Tingshögen ska ha legat, vilket tolkas som ett boplatss- eller aktivitetssområde.

1999 utfördes en utredning med anledning av ytterligare utvidgning av kyrkogården. Under utredningen hittades flera anläggningar av äldre karaktär (som fick lämningssnummer L1935:5285), bland annat rester av en tegelugn, härd, mörkfärgningar och stensamlingar (Forsberg 1999). Utifrån resultaten från utredningen utfördes en förundersökning år 2000 (Forsberg & George 2000). Förundersökningen visade att det fanns förhistoriska och medeltida boplatssrester och aktivitetssytor inom området, dessa fortsatte att gå under samma lämningssnummer (L1935:5285). De förhistoriska anläggningarna bestod bland annat av ett grophus, flera stolphål till ett eller flera byggnader, härdar, en kokgrop och flera mörkfärgningar. De medeltida anläggningarna bestod av botten av en tegelugn och möjligen ett hus. Ugnen kunde under en senare undersökning dateras till 16–1700-tal (Strucke & Bäck 2003). 2001 utförde UV Mitt en särskild arkeologisk undersökning av fornlämningen med syfte att klarlägga de framkomna lämningarnas kronologiska och rumsliga relationer. Undersökningen kom fram till följande tolkningar: ett hus (torkhus?) som troligen hör samman med tegelugnen då ett tegelfragment påträffades i botten av ett stolphål som dateras till 16–1700-tal, ett skjul från 18–1900-tal och utöver dessa påträffades 627 anläggningar (diken, gropar, härdar, kokgropar, rännor, stolphål, skärvtenslager, stenpackningar,

täktgropar och stör-/käpphål). Fyndmängden inom området var mager, huvudsakligen kunde fynden dateras till historisk tid och enstaka fynd från förhistorisk tid påträffades.

Under åren 1993–95 utfördes även arkeologiska undersökningar öster om den medeltida kyrkoruinen vid Sankt Olofs hamn vilken både nämnts i historiska texter och levt vidare i traditionen. Undersökningen resulterade i flera bebyggelselämningar och fynd (Grundberg 2006:44–51).

Figur 4. Översiktsbild av utredningsområdet. Foto från norr.

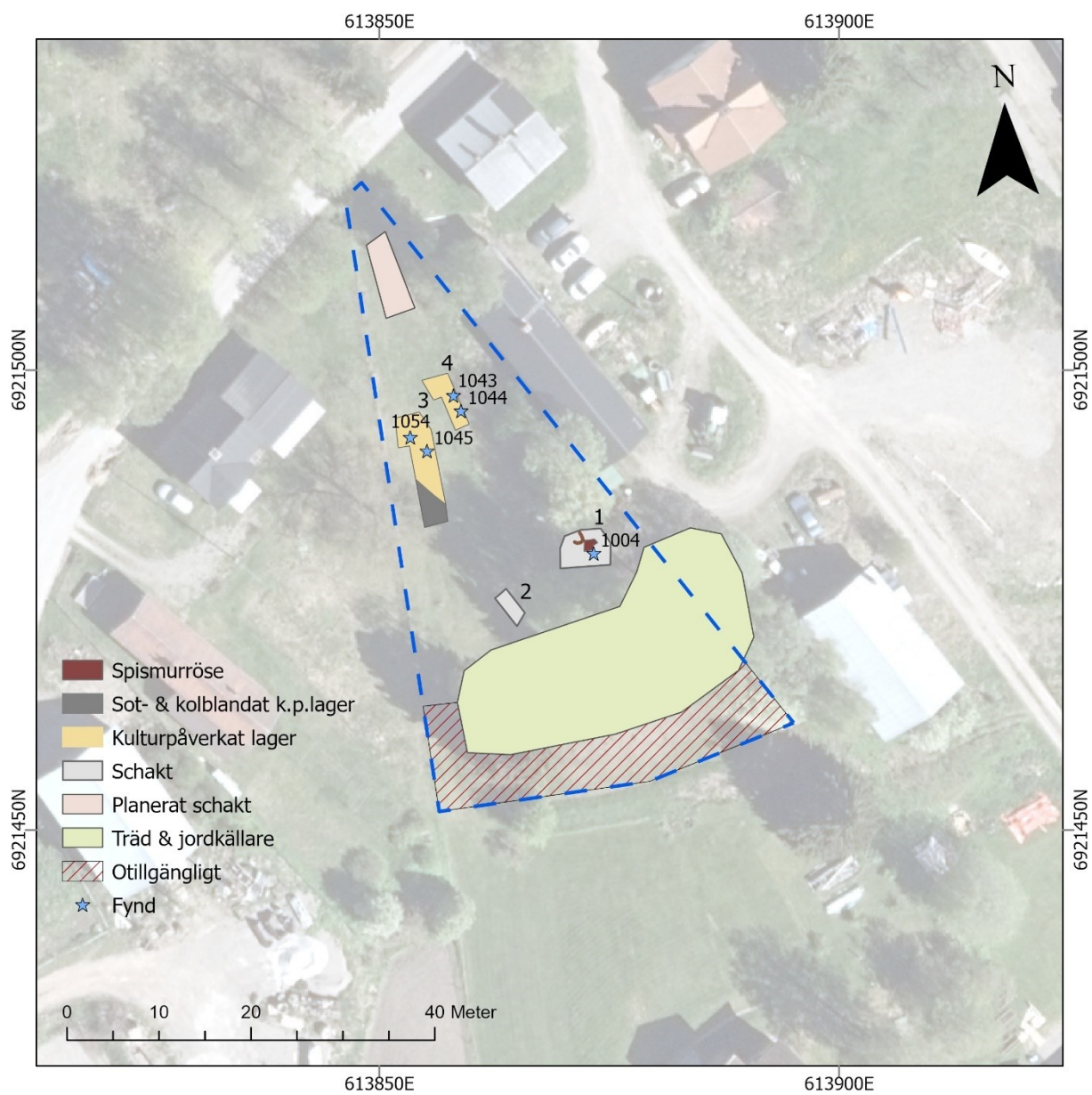
Redovisning av arbetet

Den arkeologiska utredningen genomfördes den 15 september 2022 under regniga omständigheter. Den schaktade ytan var cirka 72 m² och bestod av totalt fyra schakt och totalt framkom två anläggningar, ett kulturpåverkat lager samt flera fragment av 16–1700-talskeramik. Fler schakt var planerade, men på grund av regnet blev delar av utredningsområdet otillgängliga och grävmaskinen kunde inte komma åt alla områden. Södra delen av tomten bestod även av en mindre träddunge (cirka 450 m²) och en jordkällare. En mindre gräsyta (cirka 250 m²) blev därmed otillgänglig då grävmaskinen inte kunde komma runt träddungen.

Grävmaskin användes för att ta upp sökschakt och matjorden banades av skiktvis. Ytorna genomsöktes med metalldetektor kontinuerligt. Schakten dokumenterades, mättes in med RTK-GPS och fotograferades med digitalkamera. Sentida föremål påträffades huvudsakligen i en grop i schakt 1. Alldeles intill gropen påträffades botten av ett spismursröse (L2023:162) med enstaka fynd av tegel, glasfragment, skörbränd sten och 16–1700-talskeramik. Spismursröset rensades fram med skärslev och fyllhammare och dokumenterades. I schakt 3 och 4 påträffades kulturpåverkade lager alldeles under torven, som troligen blivit utjämnade. I södra delen av schakt 3 var även en större del av det kulturpåverkade lagret utblandat med sot och kol. Det kulturpåverkade lagret i schakt 3 blev djupare mot norr. Efter att schakten mätts in och fotograferats lades de igen av grävmaskinen för att återställa marken efter undersökningens slut.

Figur 5. Schakt 3. Foto från nordnordväst.

Figur 6. Översikt av utredningsområdet. K.p.lager = kulturpåverkat lager.

Anläggningar

Totalt två anläggningar påträffades i schakt 1. Anläggning 1 bestod av en botten av ett spismursröse, cirka 1,1x1-1,3 m stort, bestående av cirka 0,1–0,25 m stora stenar med enstaka fynd av 16–1700-talskeramik, glas, tegel och skörbränd sten.

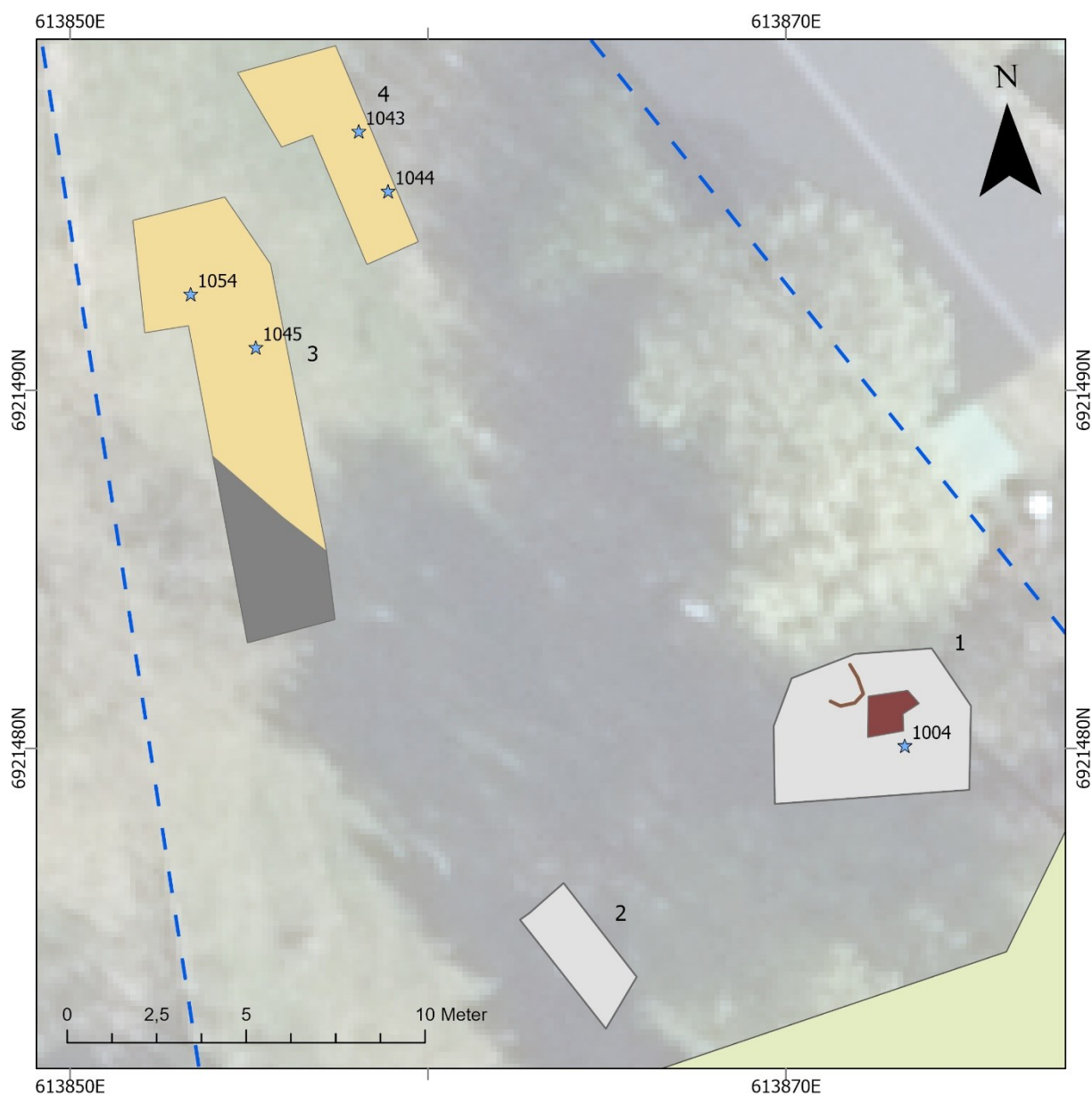
Anläggning 2 bestod av en sentida grop, i kanten av schakt 1. Det framkom snabbt att gropen var fylld med sentida föremål, konservburkar och järnskrot och det beslöts att inte fortsätta rensa fram den. Tidigare under dagen hade en granne nämnt att det ska ha funnits en större skräphög i det området.

Figur 7. Spismursröset efter rensning. Foto från norr.

*Figur 8. Gropen med sentida skrot, i bild ser man lite av skrotet som kom från hålrummen.
Foto från norr.*

Figur 9. Påträffade anläggningar, fynd och lager inom utredningsområdet.

Fynden

Fynd påträffades i alla schakt utom schakt 2. Väldigt lite sentida föremål påträffades i schakten förutom den sentida skräpgropen (anl. 2). Fynden bestod huvudsakligen av 16–1700-talskeramik, men enstaka fynd av järnföremål, glas, kritpipsfragment, sten och bränt/obränt ben förekom.

Keramik

Keramikerna bestod huvudsakligen av rödgods (41 fragment, ca 395 g) varav huvuddelen hade gul, grön eller röd/brun glasyr och majoriteten hittades i schakt 3. Ett fragment från spismursröset är glaserat med manganglasyr. Vissa av fragmenten passar ihop och vissa var tydligt krossade av grävmaskin. Ett möjligt fragment av fajans/majolika (ca 3 g) med blå och vit glasyr tillvaratogs och två fragment av möjligt flintgods (<1g).

Figur 10. Rödgods (fnr 8) från det kulturpåverkade lagret från schakt 3.

Glas

Fyra fragment av troligt fönsterglas (8 g) tillvaratogs varav två från schakt 1, ett troligt dryckesfragment och ett troligt sentida glas, och två från schakt 3, båda av grönt glas.

Sten

Ett bryne av sandsten (77 g) tillvaratogs från schakt 1.

Figur 11. Brynet (fnr 11) från schakt 1.

Metall

En stapel (68 g), en hästkosöm (5 g) och en spik (7 g) tillvaratogs från schakt 3. Alla påminde om liknande fynd från gästgiveriet i Maland (Uvelius *et al* 2022). En knapp av kopparlegering (3 g) tillvaratogs från schakt 4, ingen dekor och väldigt skadad.

Figur 12. Hästkosöm (fnr 20) från schakt 3.

Ben

Tre fragment av bränt ben (3 g) samt ett obränt ben (3 g) tillvaratogs från schakt 3. Ett större obränt ben (8 g) fragment tillvaratogs från schakt 1.

Lera

Två kritpipshuvud (<1 g) fragment tillvaratogs från schakt 3.

Figur 13. Kritpipsfragmenten (fnr 19) från schakt 3.

Historiska kartor

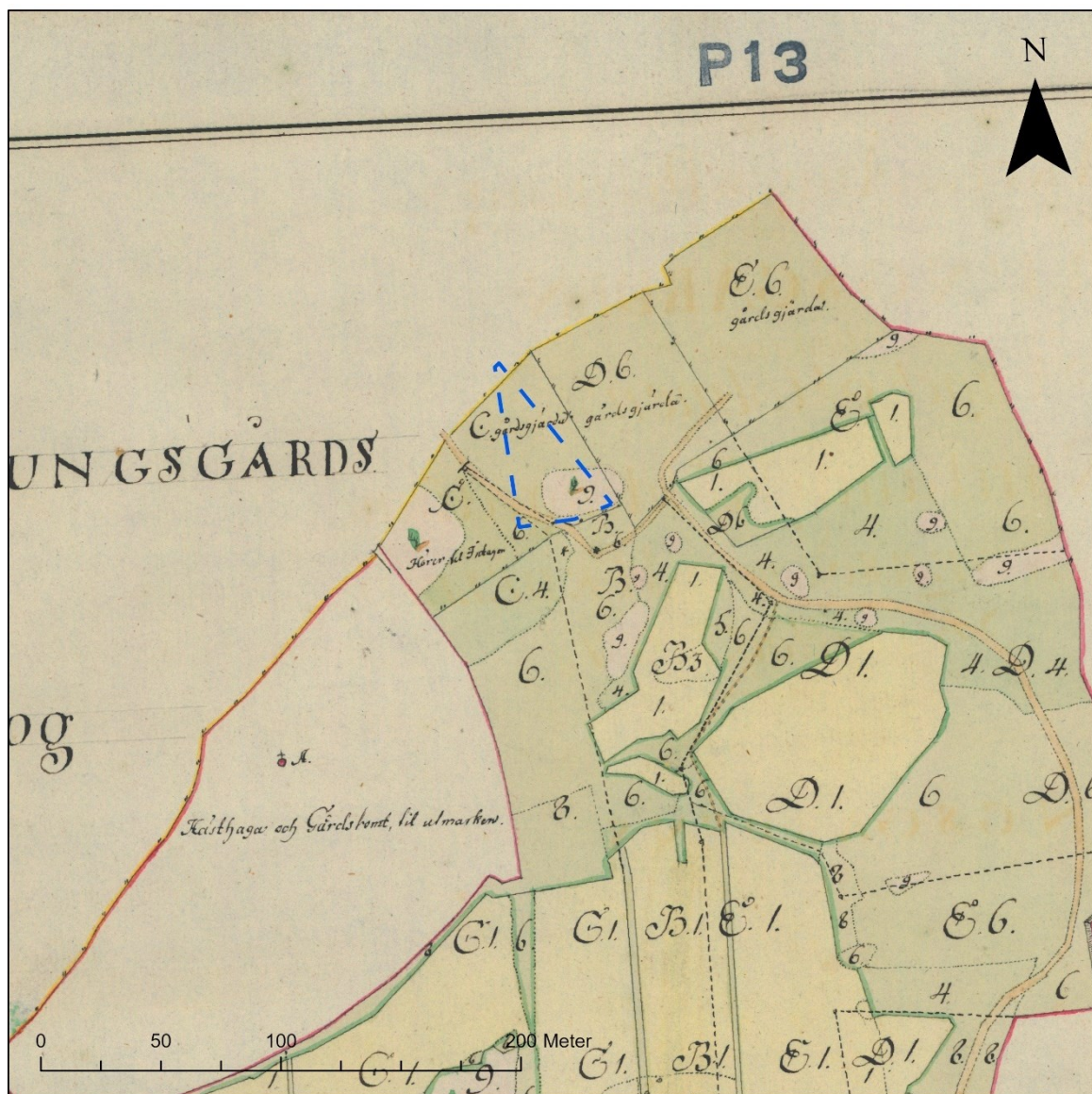
Utifrån de historiska kartorna från mitten till slutet av 1700-talet är det tydligt att Kungsnäs by har legat vid utredningsområdet (se figur 14–17). I kartorna från 1765 och 1787 finns även en möjlig väg utmarkerad som kan sträcka sig genom utredningsområdet.

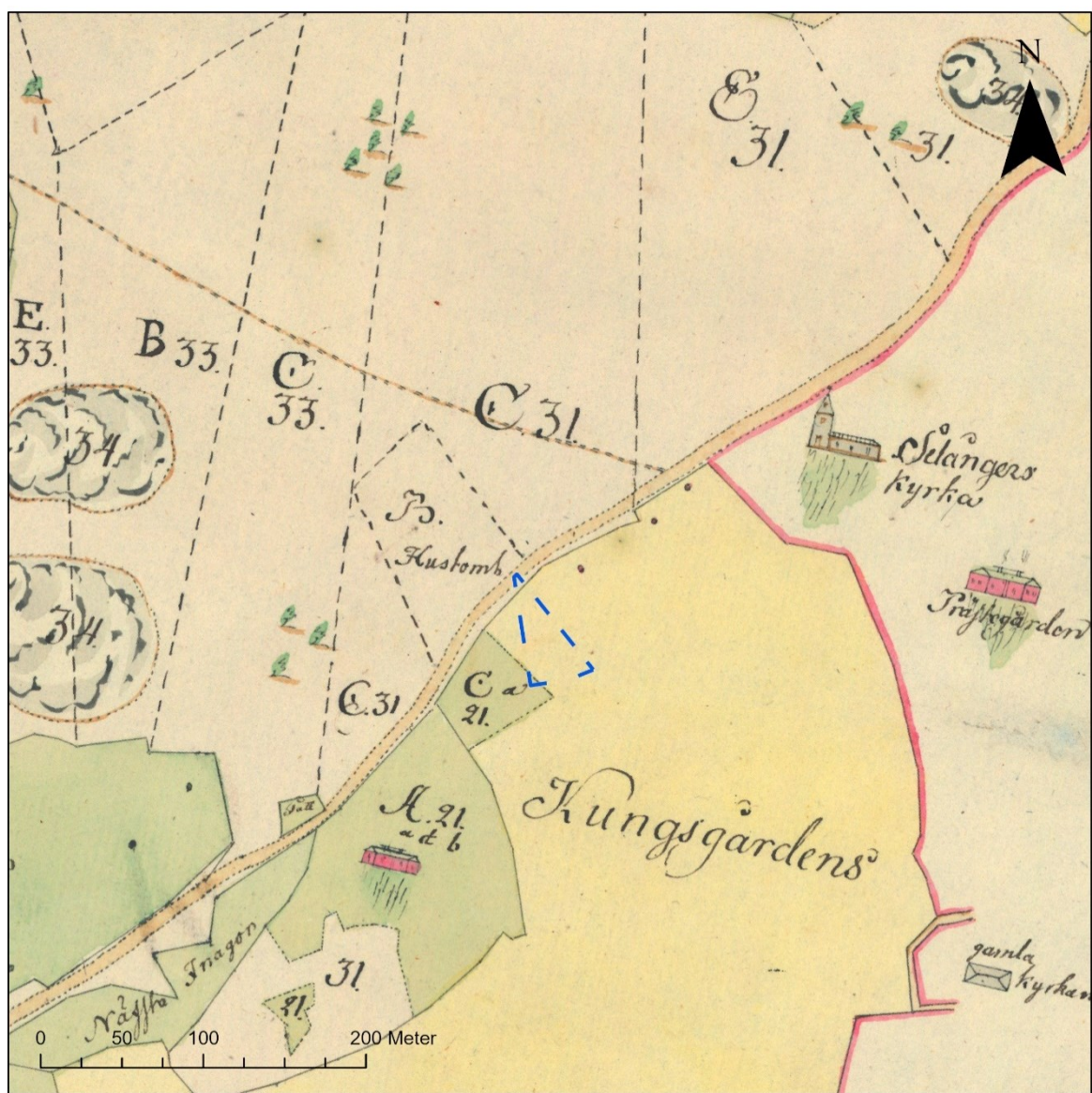
Figur 14. Storskifteskarta från 1765 (aktbeteckning X44-11:1). Nummer 15 står för "gårdstomterna", den enda beteckningen för gårdar på kartan.

Figur 15. Arealavmätning från 1779 (aktbeteckning 22-sel-49) med flera små gårdar utmarkerade, nu även en gård utmarkerad längre västerut än på tidigare karta från 1765.

Figur 16. Storskifteskarta från 1787 (aktbeteckning X44-11:2) med liknande gårdstomter utmarkerade som på kartan från 1779.

Figur 17. Storskifteskarta från 1788 (aktbeteckning X44-11:3) med liknande gårdstomter utmarkerade som på kartan från 1779.

Tolkning och rekommendation

Inom området förekom tydliga lämningar från Kungsnäs by med datering runt 16–1700-talet vilka utgjordes av en botten av ett spismursröse (L2023:162) samt kulturpåverkade lager (L2023:161) med fynd av glas, järnföremål och 16–1700-talskeramik. De kulturpåverkade lagren förekom direkt under torven och är i vissa områden väldigt tunna. Den jämna terrängen tolkas som att området har jämnats ut under senare tid. Det kulturpåverkade lagret som var blandat med kol och sot kan möjligen vara lämningar efter rysshärjningarna. Enligt mantalslängden från 1720 ska en lagman vid namnet Johan Adlerström ägt 48 mål i Kungsnäs. Befallningsmanrapporten från 1721 efter rysshärjningarna visar att gården tillhörande en individ vid namn Anna Gripenklo ska ha bränts ner och inga obrända gårdar nämns. Gripenklo ska sedan ha fått 11 987 daler för lösören och det gällde kronogods, troligen gäller detta kungsgården (Högberg & Hermansson 2021:90). Var kungsgården legat är oklart, utgår man från den historiska kartan från 1765 finns det enbart gårdar vid utredningsområdet (se figur 14). Däremot visar den historiska kartan från 1788 (se karta 17) att en större gård legat längre västerut, som avbildas på samma sätt som prästgården, medan övriga gårdar markeras som enkla prickar.

Västernorrlands rekommendation är att en förundersökning bör utföras om avstyckningen av tomten ska ske. I Västernorrlands län är i nuläget väldigt få boplatser från tidigmodern tid utanför städer undersökta (Persson 2018:352). De boplatser som är undersökta utgörs av en keramikverkstad i Ljusta, Sköns socken (Lindeberg & George Inprint), ett gästgiveri i Maland, Sköns socken (Uvelius *et al* 2022) och en skogsfinnsk gård i Råsjö, Borgsjö socken (George 2004a; George 2005; George 2006). I Sidsjön, Sundsvall socken påträffades en husgrund från tidigmodern tid, men det beslutades att den inte skulle undersökas (George 2004b). Museet baserar sin rekommendation på fynden och anläggningarna samt att kunskapen om vardagslivet på landsbygden i nuläget är bristfällig. Inför förundersökningen bör en ingående arkivstudie utföras av Kungsnäs by för att ta fram mer information om området.

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr	431-6829-22
Västernorrlands museum dnr	2022/188
Län	Västernorrland
Landskap	Medelpad
Kommun	Sundsvall
Socken	Selånger
Fastighet	Kungsnäs 1:67
Koordinatsystem	SWEREF 99 TM
Koordinater mittpunkt	X 6921477 Y 613866
Höjd över havet	39–42 m.ö.h.
Fältarbetstid	15 september
Fältpersonal	Anton Uvelius (projektledare) & Maria Lindeberg
Rapportsammanställning	Anton Uvelius
Kartering	RTK-GPS, programvara ArcGIS Pro

Dokumentationsmaterial i form av fotografier, mätfiler och beskrivningar förvaras på Västernorrlands museum.

Arkivhandlingar

Ärendet förvaras i arkivet på Västernorrlands museum.

I ärendet ingår förfrågan om undersökningsplan, undersökningsplan och kostnadsberäkning, beslut samt andra relevanta handlingar.

Lantmäteristyrelsens arkiv

Kungsnäs nr 1, Storskifte på inägor 1765, akt X44-11:1

Kungsnäs nr 1, Storskifte på inägor 1787, akt X44-11:2

Kungsnäs nr 1, Delning av hemskog 1788, akt X44-11:3

Lantmäterimyndigheternas arkiv

Kungsgård och Nävsta by, Areaavmätning 1779, akt 22-sel-49

Kungsgården, Storskifte 1788, akt 22-sel-51

Kungsgård och Nävsta skog, Storskifte 1789, akt 22-sel-55

Kungsgården, Lagaskifte 1863, akt 22-sel-159

Referenser

- Bergvall, M. (1982) *Medelpad, Selånger sn- fornlämning 91, Kungsnäs*. Rapport arkeologisk undersökning. Härnösand: Länsmuseum Murberget.
- Forsberg, L (1999) *Kulturhistorisk utredning, Fornlämning: 87, Fastighet: Kungsnäs 1:11, Socken: Selånger, Kommun: Sundsvall, Landskap: Medelpad*. Rapport 1999:5, Härnösand: Kulturmiljövård och Arkeologi.
- Forsberg, L. & George, O. (2000) *Arkeologisk förundersökning, Fornlämning: 87:3, Fastighet: Kungsnäs 1:11, Socken: Selånger, Kommun: Sundsvall, Landskap: Medelpad*. Rapport 2000:1, Härnösand: Kulturmiljövård och Arkeologi.
- George, Ola 2004a. *Arkeologisk forskningsundersökning av en skogsfinnsk gård, Raä 165*. Rapport 2004:1. Härnösand: Länsmuseum Västernorrland.
- George, Ola 2004b. *Arkeologisk förundersökning av fornlämningarna Raä 4 och 5, och slutundersökning av Raä 5 vid Böle, Sidsjön*. Rapport 2004:3. Härnösand: Länsmuseum Västernorrland.
- George, Ola 2005a. *Arkeologisk undersökning av skogsfinnsk gård vid Råsjön från 1600–1700-tal*. Rapport 2005:11. Härnösand: Länsmuseum Västernorrland.
- George, Ola 2006a. *Arkeologisk undersökning av rösgn och huslämning på den skogsfinnska gården vid Råsjön*. Rapport 2006:1. Härnösand: Länsmuseum Västernorrland.
- Grundberg, L. (2006) *Medeltid i centrum: europeisering, historieskrivning och kulturarvsbruk i norrländska kulturmiljöer*. Diss. Umeå: Umeå universitet, Umeå.
- Högberg, L. & Hermansson, L. (2021) *300-årsminnet av Rysshärjningarna år 1721 – En sammanställning av den ryska mordbrännarflottans härjningar från Gävle till Piteå 17 maj – 17 juni år 1721*. Kramfors kommun.
- Jansson, S. (1994) *Gamla kyrkogården i Selånger. En kulturhistorisk inventering. Selånger socken, Medelpad*. Rapport 1994:7. Härnösand: Länsmuseum Västernorrland.
- Lindeberg, M. & George, O. (Inprint) *Arkeologisk slutundersökning av en smedja och en 1600-tals keramikverkstad. RAÄ 148 och 150, Sköns socken i Ljusta, Sundsvall*. Härnösand: Västernorrlands museum.
- Persson, P. (2018) *Forntid i Västernorrlands län: en historik över arkeologiska undersökningar under drygt 330 år*. Härnösand: Västernorrlands museum.
- Strucke, U. & Bäck, M. (2003) *Förhistoriska lämningar och förindustriell tegeltillverkning i Selånger. Medelpad, Selångers socken, Kungsnäs 1:11, RAÄ 87:3, 2003:1, UV Mitt*.
- Uvelius, A., Nilsson, M. & Lindeberg, M. (2022) *Ett gästgiveri i Maland och en kokvrå i Härsta - Arkeologisk utredning, förundersökning och slutundersökning inför triangelspåret i Maland och Härsta år 2020*. Rapport 2022:3. Härnösand: Västernorrlands museum.

Bilaga 1. Anläggningstabell

Anl-nr	Area-nr	Schakt	Typ	Form i plan	Form i profil	Storlek (m)	Djup (m)	X	Y	Z	Beskrivning i plan	Beskrivning i profil	Kommentar
1	Area005	1	Spismursröse	Kvadratisk	-	1x1,3	-	6921481,0	613872,9	39,6	Kvadratisk samling av stenar. Ca 0,1-0,25 m stora. Fynd av skärvig sten, tegel, glas och 16-1700-talskeramik.	-	
2	Linje001	1	Grop	Rund	-	1x1	-	6921481,7	613871,6	39,6	UTGÅR! Delvis undersökt, samling av stenar, ca 0,1-0,3 m stora, med gråbrun morän. Hålrum mellan stenarna vari sentida skrot förekom.	-	Fylld med sentida skrot

Bilaga 2. Fyndlista

Fnr	Pnr	Lämningsnr.	Schakt	Lager	Sakord	Material	X	Y	Z	Antal	Vikt (g)	Mått (mm)	Kommentar	Kasserat	Konser.	Fotog.
1	1045	L2023:161	3	Kulturpåverkat	Rödgods	Keramik	6921491,2	613855,2	41,4	13	100	64-12x35-5x11-1	Gul, grön och röd/brun glasyr, mynningsfrag. Vissa tydligt sekundärt brända			
2	1045	L2023:161	3	Kulturpåverkat	Fajans/Majolika?	Keramik	6921491,2	613855,2	41,4	1	3	26x19x5				X
3	1045	L2023:161	3	Kulturpåverkat	Fönsterglas?	Glas	6921491,2	613855,2	41,4	1	3	41x25x2	Grönt glas			
4	1045	L2023:161	3	Kulturpåverkat	Bränt ben	Ben	6921491,2	613855,2	41,4	3	3					
5	1045	L2023:161	3	Kulturpåverkat	Flintgods?	Keramik	6921491,2	613855,2	41,4	2	<1	19-14x10x4-1	Olika glasyr på fragmenten	X		X
6	1045	L2023:161	3	Kulturpåverkat	Stapel	Järn	6921491,2	613855,2	41,4	1	68	77x14x11	Lik fynd från Maland	X		X
7	1045	L2023:161	3	Kulturpåverkat	Spik	Järn	6921491,2	613855,2	41,4	1	7	58x6x3, huvud: 13x12x4		X		X
8	1054	L2023:161	3	Kulturpåverkat	Rödgods	Keramik	6921492,7	613853,4	41,3	21	242	79-12x72-7x12-3	Gul, grön och röd/brun glasyr, mynningsfrag.			X
9	1054	L2023:161	3	Kulturpåverkat	Fönsterglas?	Glas	6921492,7	613853,4	41,3	1	2	43x25x2	Grönt glas			
10	1043	L2023:161	4	Kulturpåverkat	Rödgods	Keramik	6921497,2	613858,1	41,2	4	22	50-20x25-16x10-4	Gul, grön och röd/brun glasyr, mynningsfrag.			
11	1004	L2023:162	1	Humus	Bryne	Sandsten	6921480,1	613873,3	39,6	1	77	51x34x27				
12	1044	L2023:161	3	Kulturpåverkat	Knapp	Kopparleg.	6921495,6	613858,9	41,2	1	3	22x22x5		X		X
13	-	L2023:162	1	Spismursröse	Rödgods	Keramik	-	-	-	2	10	41-33x31-16x5-6	Ett mynningsfrag. med gulvit och grön glasyr. Ett frag. med manganglasyr			X
14	-	L2023:162	1	Spismursröse	Dryckesglas?	Glas	-	-	-	1	<1	22x17x1	Grönt glas, böjt			X
15	-	L2023:162	1	Humus	Rödgods	Keramik	-	-	-	1	20	54x31x9	Mynningsfrag. med gulvit och rödbrun glasyr			
16	-	L2023:162	1	Humus	Obränt ben	Ben	-	-	-	1	8		Rörben			
17	-	L2023:162	1	Humus	Oiden. glasföremål	Glas	-	-	-	1	3	32x17x4	Sentida? Möjlig botten av dryckesglas			X
18	-	L2023:161	3	Kulturpåverkat	Obränt ben	Ben	-	-	-	1	3					

Fnr	Pnr	Lämningsnr.	Schakt	Lager	Sakord	Material	X	Y	Z	Antal	Vikt (g)	Mått (mm)	Kommentar	Kasserat	Konser.	Fotog.
19	-	L2023:161	3	Kulturpåverkat	Kritpipshuvud	Lera	-	-	-	2	<1	19-17x10x2	Ingen dekor, lik 16-1700-tals kritpipshuvud			X
20	-	L2023:161	3	Kulturpåverkat	Hästkosömn	Järn	-	-	-	1	5	35x7x3, huvud: 13x11x5	Typ d?	X		X

Bilaga 3. Schaktbeskrivningar

Schakt	Lager	Bottenlager	Yta (m ²)	Djup (m)	Anl.	Fynd	Övrigt
1	Torv ca 0,05 m dj, mörkbrunt kulturpåverkat humus/moränlager ca 0,1-0,25 m dj	Gul/beige moränlager	17,5	0,15-0,3	1,2	16-1700-talskeramik, bryne, sentida skrot	Området verkar omrört och stört av sentida händelser
2	Torv ca 0,05 m dj, ljusbrunt moränlager med inslag av rostfärgad morän ca 0,15-0,3 m dj	Ljusbrunt moränlager med inslag av rostfärgad morän	5,5	0,2-0,35	-	-	
3	Torv ca 0,05 m dj, mörkbrunt kulturpåverkat humus/moränlager ca 0,1-0,25 m dj	Ljusbrunt moränlager med inslag av rostfärgad morän	12,0	0,15-0,3	Kulturpåverkat lager, sot- & kolblandat kulturpåverkat lager	16-1700-talskeramik, ben, kritpipa	
4	Torv ca 0,05 m dj, mörkbrunt kulturpåverkat humus/moränlager ca 0,1-0,15 m dj	Ljusbrunt moränlager med inslag av rostfärgad morän	34,0	0,15-0,2	Kulturpåverkat lager	16-1700-talskeramik	

Bilaga 4. Fotolista

DSC_6261.JPG

DSC_6262.JPG

DSC_6263.JPG

DSC_6266.JPG

DSC_6268.JPG

DSC_6269.JPG

DSC_6270.JPG

DSC_6271.JPG

DSC_6273.JPG

DSC_6274.JPG

DSC_6275.JPG

DSC_6276.JPG

DSC_6277.JPG

DSC_6278.JPG

DSC_6279.JPG

DSC_6280.JPG

DSC_6281.JPG

DSC_6282.JPG

DSC_6283.JPG

DSC_6284.JPG

DSC_6285.JPG

DSC_6286.JPG

DSC_6287.JPG

DSC_6288.JPG

DSC_6289.JPG

DSC_6290.JPG

DSC_6291.JPG

DSC_6292.JPG

DSC_6293.JPG

DSC_6294.JPG

DSC_6295.JPG

DSC_6296.JPG

DSC_6297.JPG

DSC_6298.JPG

DSC_6299.JPG

DSC_6300.JPG

DSC_6301.JPG

DSC_6303.JPG

DSC_6304.JPG

DSC_6305.JPG

DSC_6306.JPG

DSC_6307.JPG

DSC_6309.JPG

Bildnr	Motiv	Sett från
6261	Schakt 1 under grävning	NÖ
6262	Arbetsbild	Ö
6263	Träddungen	NÖ
6266	Träddungen	Ö
6268-71	Gräsyta bakom träddungen, södra delen av utredningsområdet	Ö-V
6273	Mellanrummet från staketet och träddungen	S
6274	Träddungen och jordkällaren	NV
6275-77	Norra delen av utredningsområdet	S-N
6278	Sentida stolphål mitt emot grannes lada	Lod
6279	Schakt 2	N
6280, 82	Spismursröset (anl. 1) i schakt 1	N-Ö
6281	Gropen med sentida skrot i schakt 1	N
6283	Schakt 1	V
6284-88	Spismursröset (anl. 1) i schakt 1	Ö-N-S
6289-90	Schakt 4	NNV-SSÖ
6291, 93	Schakt 3 under grävning	NNV-SSÖ
6292	Södra delen av schakt 3 med det sot- och kolblandade, kulturpåverkade lagret	NV
6294-95	Cirkadjupet på det kulturpåverkade lagret	-
6296-97	Schakt 4	NNV-SSV
6299-300	Igenlagda schakt, träddungen och jordkällaren	NV
6301-09	Jordkällaren	-